

УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТІ

ПРОЛЕТАРИ ВСІХ КРАЇН, ЄДНАЙТЕСЯ!

UKRAINIAN LABOR NEWS
The Provincial
Library
Cor. Pritchard Ave. and McG
Winnipeg, Man., Cana.

UKRAINIAN LABOR NEWS

SUBSCRIPTION RATES:
Per year \$4.00
Per half year \$2.00

РІК XII.

Ч. 54 (1417).

ЧЕТВЕР, 8 ТРАВНЯ 1930.

WINNIPEG, MAN.

THURSDAY, MAY 8, 1930.

No. 54 (1417).

VOL. XII.

В цілій Індії вибухли розрухи проти Вел. Британії

МАГАТМА К. ГАНДІ АРЕШТОВАНИЙ БРИТІЙСЬКИМ УРЯДОМ

БОМБЕЙ, Індія, 5 травня. — Магатма Ганді, провідник руху горожанського непослуху, був арештований минулої ночі в Джалапурі британською владою.

Його відставлено на пошто-вий поїзд, який відвіз його до станції Борівалі. Чекаючий там автомобіль відвіз його поспішно до в'язниці в Сурата, місто сточку коло Пуни, де є великий британський гарнізон.

Арешт виконано на підставі старого британського розпорядку про втримання британської влади в Індії. На підставі того припису, Ганді буде сидіти у в'язниці без суду, як довго захоче британський уряд.

Арешт не був несподіваний, але його предсказували від кількох днів. Ганді був наражений на арешт від 12 березня, коли він з 70 своїми прихильниками вирушив з Ахмадабаду до Джалапуру, щоб виробити свій всупереч британському монополі.

Перед арештуванням британська влада підірвала всі мо-

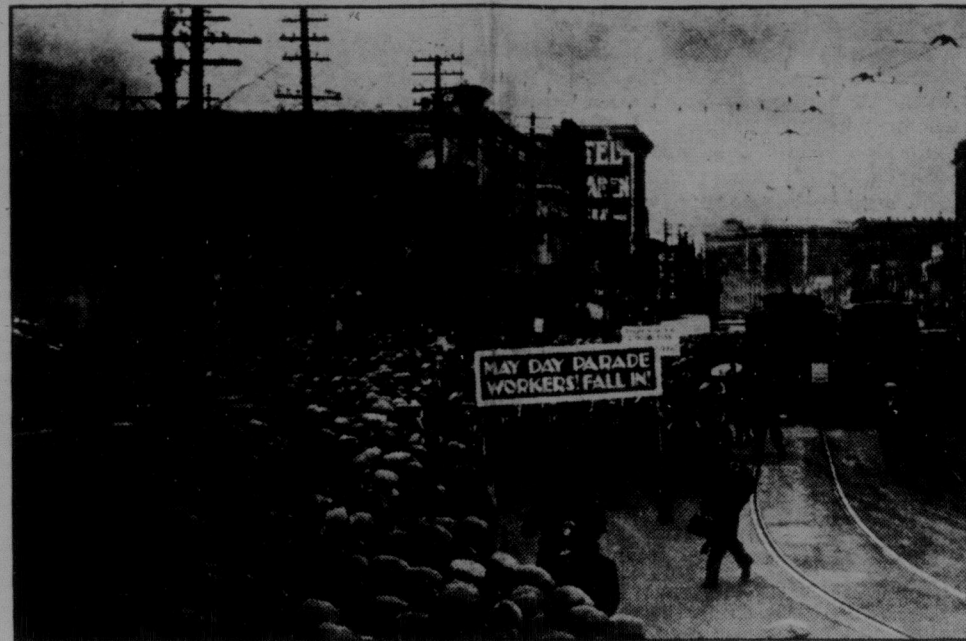
жливі кроки для здавлення розрухів. У Бомбею влада поробила приготування на всяку есентуальність. З огляду на те, що Ганді арештовано по тайки вночі, вістка про арешт не зараз розійшлася.

Змобілізовано все регулярне й запасне військо, щоб здавити всі розрухи, що можуть вибухнути, коли розійдеться вістка про арешт. Британським урядовцям і робітникам у банках та торговельних фірмах дано зброю, якої вона має ужити "в разі потреби".

ПЕШАВАР, Індія, 5 травня. — Поліція при допомозі війська зробила сьогодні рейд на приміщення пешаварського комітету все-індійського національного конгресу, а пізніше вийшла така рейди в Наулавані, Бараті й Сабті. Всі комітети були проголошені незаконними товариствами.

Підчас рейдів забрано документи й арештовано 17 осіб. Військо дає має в своїх руках деякі частини міста.

ПЕРШОТРАВНЕВА ДЕМОНСТРАЦІЯ У ВІННІПЕГУ

Початок демонстраційного походу, що вийшов з Маркет Сквер на Мейн стріт. У поході взяло участь більше як 4,000 робітників. По боках вулиці видно велику масу народа.

300,000 РОБІТНИКІВ НА ПЕРШОТРАВНЕВІЙ МІТІНГУ В ПРАЗІ

ПРАГА, Чехо-Словаччина, 2 травня. — Двадцять тисяч робітників маршували тут в похід Першого Травня, а 300,000 взяли участь у масовій мітингу. Сутинки були в Острау. Чотирох робітників ушкоджено, а 25 арештовано.

У Фрідеку робітники оборонили похід державними відпорів, прогнали поліцію та звільнили арештованих робітників. Частину поліції роззброєно.

У Брні 15,000 робітників взяло участь у демонстрації в Кладно 7,000, в Пресбургу 8,000.

ВАРШАВА. Уряд Пилсудського дав двом соціалістичним партіям дозволу на першотравневій демонстрації, однак

заборонив всі паради під проводом комуністів. Сотки робітників арештовано.

БЕРЛІН, 2 травня. — Демонстрації в німецьких провінціях відбулися без серйозних сутичок. Заборонені демонстрації відбулися в Лайпцігу й Мюнхені. Величаві демонстрації відбулися в Гамбургу, Дрездені, Штутгарті, Хемніці та в інших великих містах.

ВІДЕНЬ, 2 травня. — Комуністична демонстрація на Фрайгайтсплац виказала зростаючий вплив партії. Були сутички з поліцією. Багато робітників арештовано. Демонстрація по-мірно заборони відбулася у Віднер Нойштадт.

В ПАРИЖІ СТРАЙКУВАЛО 1 ТРАВНЯ 300 ТИСЯЧ РОБІТНИКІВ

ПАРИЖ, 2 травня. — Триста тисяч робітників вийшли тут учора на страйк. Гострі сутички наступили підчас спроб влаштувати вуличні демонстрації після мітингу в салях. 780 робітників арештовано.

Поліція сконфіскувала спеціальне видання "Аманте", центрального органу французької Комуністичної Партії. Комуністи промовляли до демонструючих робітників з 6 міськ.

ШТОКГОЛЬМ, Швеція, 2-го травня. — Тут відбулися окремі комуністичні демонстрації. В Штокгольмі було 3,000 робітників, в Гетеборгу 3,000 і в Мальмо 2,000.

ВАРШАВА, 1 травня. — Безробітні в Лодзі, яким сплиною допомогу, влаштували демонстрацію перед будинком, де має своє приміщення установа, що розподілявала цю допомогу. До зібраних безробітних промовляли, комуністичні політиці, які викривали злочинну політику уряду супроти безробітних.

БАЗЕЛЬ, Швейцарія, 2 травня. — Сильні комуністичні демонстрації відбулися в Базелі й Ціріху. Поліція сконфіскувала першотравневий плакати в Женеві.

ПІДЧАС ДЕМОНСТРАЦІЙ ПРИЙШЛО ДО СУТИЧКИ МІЖ БЕЗРОБІТНИМИ А ПОЛІЦІЄЮ, ЯКУ ОБКИДАНО КАМІНЯМИ. ПОЛІЦІЯ АРЕШТУВАЛА КОМУНІСТИЧНОГО ПОСЛА ЖАРСЬКОГО. АРЕШТОВАНО ТАКОЖ БАГАТО КОМУНІСТИЧНИХ ПРОВІДНИКІВ У ЛОДЗІ ТА В ІНШИХ МІСТАХ.

СУТИЧКА БЕЗРОБІТНИХ З ПОЛІЦІЄЮ В ЛОДЗІ

ВАРШАВА, 1 травня. — Безробітні в Лодзі, яким сплиною допомогу, влаштували демонстрацію перед будинком, де має своє приміщення установа, що розподілявала цю допомогу. До зібраних безробітних промовляли, комуністичні політиці, які викривали злочинну політику уряду супроти безробітних.

ТОВАРИШІ! ВІДНОВЛЯЙТЕ ПЕРШОТРАВНЕВІ ДЕМОНСТРАЦІЇ В ІСТОРІЇ.

ТОВАРИШІ! ВІДНОВЛЯЙТЕ ПЕРШОТРАВНЕВІ ДЕМОНСТРАЦІЇ В ІСТОРІЇ!

НАЖЕ, ЩО ВІЙНА МІЖ ПОЛЬЩЕЮ ТА СРСР НЕМИНУЧА

ЛОНДОН, 3 травня. — Деніс Ріггс каже, що Августус Вальдемарас, бувши диктатор Литви, написав статтю, в якій заявляє, що війна в цій році між Польщею а Радянським Союзом є неминуча. Вальдемарас пише, що польський диктатор Пилсудський має намір загарбати Україну й Литву. (Тільки чи не за короткі руки в пана Пилсудського?)

МАЛЯРИ В ГАЛФАКСІ ВИПШЛИ НА СТРАЙК.

ГАЛФАКС, Н. С., 2 травня. — 135 членів юні малярів і декораторів є на страйку. Пікети усталено при різних роботах у місті. Малярі домагаються 90 центів платні на годину замість 73 центів, що отримували на підставі старої угоди, яка вийшла в середу.

МУЛЯРИ В СТ. ДЖАН ДОМАГАЮТЬСЯ ПІДВИШКИ.

СТ. ДЖАН, Нью-Бронзвик, 3 травня. — Члени мулярської юні є на страйку, не заключаючи угоди зі своїми роботодавцями. Юні домагаються \$1.25 на годину, а роботодавці запропонували лише \$1.12.

400 ВІЗНІВ ВИПШЛИ НА ГОЛОДОВИЙ СТРАЙК.

СОФІЯ, Болгарія, 28 квітня. — Протестуючі проти жорстокостей білого терору в окривній в'язниці у Варні, 400 в'язнів той тюрми вийшли на голодовий страйк. Визнаючи задовільні переважно політичними в'язнями, арештованими підчас останньої пагани на македонський революційний рух.

ПЕРШЕ ТРАВНЯ В БУЕНОС АЙРЕС.

БУЕНОС АЙРЕС, Аргентина, 1 травня. — Вся праця сплинена в Буенос Айресі. Звідомлення з цілої Південної Америки вказують на найбільшій першотравневій демонстрації в історії.

ПОЛІЦІЯ В ДЕЛГІ СТРІЛЯЛА В ЮРБУ І ВБИЛА ДВОХ ГІНДУСІВ

ДЕЛГІ, Індія, 6 травня. — Через десять минут поліція стріляла сьогодні до великої юрби, що зібралася коло головної поліційної станції, та вбила двох гіндусів.

Поліція постійно стріляла до юрби тубильців, яка не хотіла розійтись. Кілька демонстратів були тяжко поранені.

КАЛЬКУТА, Індія, 6 травня. — Поліція в Говрі, через ріку від Калькути, відкрила сьогодні вогонь на юрбу з 3,000 осіб, що старалася вийти до міста, щоб заперотестувати цим проти арештування Ганді. Один чоловік, британський поліційний сержант на імя Луїс, був тяжко поранений у сутичці.

Юрба в Говрі кидала на найвищу поліцію камінням. Двадцять сім поліців були так сильно поцідені камінням, що впади непритомні. Два поліціє стріляли з револьверів до юрби, але замішани були таке велике, що "не можливо"

було встановити числа убитих чи поранених.

"Небезпечну зону" Калькути обведено колючим дротом і обставлено панцирними автомобілями. Великі патрулі усталено в усіх "небезпечних" частинах міста, однак ворожі до британської влади юрби продовжали кидати камінням у трамвай, де лише мали нагоду.

МАДРАС, Індія, 2 травня. — Раджго Палайчарі, один з найближчих помічників Ганді, арештований за порушення сільного закону, був засуджений на шість місяців в'язниці і на заплаченні 200 рупій карі, або около 70 доларів. Якщо він не заплатити цю кару, то на найвищу поліцію камінням. Двадцять сім поліців були так сильно поцідені камінням, що впади непритомні. Два поліціє стріляли з револьверів до юрби, але замішани були таке велике, що "не можливо"

було встановити числа убитих чи поранених. "Небезпечну зону" Калькути обведено колючим дротом і обставлено панцирними автомобілями. Великі патрулі усталено в усіх "небезпечних" частинах міста, однак ворожі до британської влади юрби продовжали кидати камінням у трамвай, де лише мали нагоду.

ЛАГОРЕ, Індія, 30 квітня. — Доктори Аллум і Сатайнал, робітники індійського національного конгресу, були арештовані сьогодні під заміт бунту.

ПЕШАВАР, ВЕЛИКЕ МІСТО В ІНДІЇ, ОКУПОВАНЕ ВІЙСЬКОМ

ПЕШАВАР, Індія, 5 травня. — (Означено цензором.) — Британське військо, що кооперує з цивільною владою, увійшло в неділю до міста й окупувало його. Воно мало в своїй поїзці двох головних вулиць перед військом, коли збудилися мешканці.

Військова влада завела го-стрі принеси, вимагаючи дозволів на вхід і вихід з міста. Військо замирили тут щонайменше два місяці з огляду на стратегічну вагу Пешавару, як брами до Індії.

Британські військові аеропланні допомагали в окупації міста, літаючи понад округом і розпізнаючи "ворога".

ЛОНДОН, 2 травня. — Британські газети гостро протестують проти цензури на звідомлення з Індії, яка опізнено депікції. Що положення є багато грізніше, ніж уряд має відвагу признати. Однак ті самі газети заявляють, що цензура повинна існувати внутрі Індії, бо тамшня преса закликає до виступів проти британської влади.

ПОЛІЦІЯ ПОРАНИЛА КІЛЬКА ОСІБ

КАЛЬКУТА, Індія, 3 травня. — Поліція поранила сьогодні кілька осіб, коли розбила поїзд у честь прибуття В. Дж. Пателя, бывшего голови індійського законодавчого зібрання, що зрештимував з того становища.

Він прибув поїздом на станцію Говра, на передмістю Калькути, де його привітали представники індійського національного конгресу й міста. По-

ліція пильнувала, поки поїзд не рушить, і тоді зробила "осторогу", що він є незаконний. Коли юрба не хотіла розійтись, поліція напала на поїзд і палками побила його уманників.

Валабгай Патель, брат В. Дж. Пателя, був засуджений на в'язницю за бунтівні вислови на початку кампанії за порушенням сільного закону в Гуджараті.

ГАЗЕТИ В ІНДІЇ ПЕРЕСТАЮТЬ ВИХОДИТИ

БОМБЕЙ, Індія, 2 травня. — Недавній драстичний розпорядок віцекороля лорда Ірвіна, щоб усі індійські газети піддали цензурі й зложити бонд у сумі 1,800 доларів як "забезпечення", привів до того, що багато публікацій перестали виходити. В самій лише Калькуті п'ять газет більше не виходять.

БОМБЕЙ, Індія, 28 квітня. — Відновлення урядом цензурних законів з 1910 року оставило сьогодні населення Індії, а та-

кож зовнішній світ, без відомостей про дійсне положення в Індії, де розгорілася революційна боротьба індійських мас проти британського імперіалізму.

Лорд Ірвін, віцекороль Індії, настановлений британським урядом боротись з індійськими масами такими словами: "Дух революції, плеканий рухом горожанського непослуху, починає тепер підноситися в загрозливій формі".

СТРАЙКИ І ДЕМОНСТРАЦІЇ ВИБУХЛИ В РІЖНИХ МІСЦЯХ ІНДІЇ

БОМБЕЙ, Індія, 5 травня. — Страйки й бурливі демонстрації вибухли швидко сьогодні в різних місцях по цілій Індії, коли розійшлася вістка про арештування Магатми Ганді.

Британська влада, помімо того, що має змобілізоване військо і є приготування до здавлення всяких розрухів, була примушена дозволяти на походи й не могла запобігти "гарталам", які є в дійсності страйками, що паралізують індустриальне й бізнесове життя країни.

В Сураті проголошено сьогодні рано дво-денний гарталь або страйк, коли населення довідалося, що британська влада арештувала Ганді.

Гарталі проголошено також у Бомбею, де тисячі відгукнулись на поклик, в Ахмадабаді, звідки Ганді розпочав свій по-

хід до "соціальних покладів над морем; у Джалапурі, де він порушив сільні закони; в Навсарі, коло Сурату, де він був арештований, та в інших містах.

Коли вістка про арештування Ганді дійшла до міст і містечок, добровольці, що працюють для справи горожанського непослуху, закликали наряд до акції.

ДЕЛГІ, Індія, 5 травня. — Походи гіндусів маршували сьогодні вулицями міста, протестуючи проти арештування Ганді британською владою. Юрба погрожує штурмувати європейські, згідно британські банки, кожд яких стоять сильні варті. Двері банків були закриті й забарикадовані.

Весь рух на базари є сплинений і склепи закриті. Поліція втримує сильні патрулі.

ВІЙСЬКО Й ПАНЦИРНІ АВТОМОБІЛІ ПАТРОЛЮЮТЬ МІСТА

БОМБЕЙ, Індія, 5 травня. — В той час, як британська влада муштрує військо для здавлення розрухів, у багатьох містах Індії проголошено гарталь — дни сплинення всієї праці, що ривнається генеральному страйку. Всі склепи в містах закриті, а їх виконичці послускають і загороджені.

Військо й панцирні автомобілі патрулюють Ахмадабад, де гарталь спаралізував весь бізнес; Пешавар переповнений військом; жінка Ганді проводила демонстрацією в Джалапурі, де проголошено гарталь; весь бізнес сплинений у Навса-

рі; округ Сурату, де Ганді був арештований, обходив день жалоби; а про демонстрації й гарталі повідомляють з різних центрів.

На величезній демонстрації в Бомбею промовці говорили з сімох платформ і гартували Ганді з його арештуванням. (Так бодай повідомляють депікції буржуазних телеграфічних агенцій.)

СІМЛА, Індія, 6 травня. — Що найменше 30 осіб було сьогодні поранених у сутичках з поліцією підчас обходження повного гарталу або симпатичного страйку в Джулунадурі.